

справа № 208/14137/25

провадження № 2/208/1525/26

РІШЕННЯ

Іменем України

06 лютого 2026 р. м. Кам'янське

Заводський районний суд міста Кам'янського в складі: Головуючого, судді С.М. Похвалітої, за участю секретаря судового засідання А.Р. Золотоноші, позивача ОСОБА_1, представника позивача К.А. Ляшенко (в режимі відеоконференції), відповідача ОСОБА_2,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в порядку загального позовного провадження цивільну справу за позовом ОСОБА_1 до ОСОБА_2 про зменшення розміру аліментів,-

встановив:

I. Стислий виклад позиції позивача та відповідача.

Представник позивача ОСОБА_1 адвокат Ляшенко К.А. звернулась до суду із позовом до ОСОБА_2 про зменшення розміру аліментів.

Представник позивача просить суд:

- зменшити розмір аліментів, що утримуються з позивача ОСОБА_1 на користь ОСОБА_2 на утримання неповнолітнього сина ОСОБА_3, ІНФОРМАЦІЯ_1, визначених судовим наказом Красноармійського міськрайонного суду Донецької області №235/7140/19 від 16 жовтня 2019 року, із 1/4 частини всіх видів заробітку (доходу), але не менше 50 % прожиткового мінімуму до 1/6 частини всіх видів заробітку (доходу), щомісячно, але не менше 50 % прожиткового мінімуму до досягнення дитиною повноліття.

В обґрунтування позовних вимог представник позивача зазначає, що між позивачем та відповідачем зареєстровано шлюб 02 вересня 2011 року.

Рішенням Красноармійського міськрайонного суду Донецької області від 15 липня 2021 року у справі № 235/2916/21 шлюб між сторонами розірвано.

У шлюбі народився син - ОСОБА_3, ІНФОРМАЦІЯ_1.

У подальшому ОСОБА_2 звернулася до Красноармійського міськрайонного суду про видачу судового наказу про стягнення аліментів з ОСОБА_1.

На підставі судового наказу Красноармійського міськрайонного суду № 235/7140/19 від 16.10.2019 року з позивача ОСОБА_1 стягуються аліменти на користь відповідачки ОСОБА_2 на утримання неповнолітнього сина ОСОБА_3 у розмірі 1/4 частини всіх видів заробітку (доходу), але не менше 50 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, починаючи з 29.07.2021 року і до досягнення дитиною повноліття.

03 серпня 2021 року головним державним виконавцем Покровського міськрайонного відділу державної виконавчої служби Східного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Харків) Клімовою Р.Д. відкрито виконавче провадження № 66359902 щодо примусового виконання вказаного судового наказу.

Позивач 03 червня 2024 року уклав новий шлюб із ОСОБА_4 .

У шлюбі з ОСОБА_5 у позивача народилася друга дитина ОСОБА_6 , ІНФОРМАЦІЯ_2 .

Таким чином, на момент звернення до суду позивач вже утримує двох неповнолітніх дітей сина ОСОБА_3 від попереднього шлюбу та доньку ОСОБА_6 від нинішнього шлюбу з ОСОБА_5 . Обидві дитини є на його матеріальному забезпеченні, що істотно впливає на його фінансові можливості.

Наразі друга дитина ОСОБА_6 потребує значних витрат, як новонароджена дитина, зокрема: коляски, суміші, лікарські засоби, одяг, іграшки тощо, а все це забезпечує безпосередньо позивач.

У теперішній час, дружина позивача ОСОБА_5 перебуває у декретній відпустці, у зв'язку з народженням дитини, тому матеріальне забезпечення родини, у тому числі її та дитини безпосередньо покладено на позивача.

У теперішній час у позивача відбулися істотні зміни у його сімейному та матеріальному стані, що згідно зі статтею 192 Сімейного кодексу України, є правовою підставою для зменшення розміру раніше присуджених аліментів.

Відповідно до витягу з рішення експертної команди з оцінювання повсякденного функціонування особи, що надсилається до районних (міських) територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, органів Служби безпеки України, відповідних підрозділів розвідувальних органів № 53/25/1090/ВТ з 01.08.2025 ОСОБА_7 встановлено III групу інвалідності, причина інвалідності нещасний випадок на виробництві (трудова каліцтво чи інше ушкодження здоров'я).

Рекомендаціями, які є частиною індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю № 53/25/1090/І від 08.10.2025 встановлено помірний ступінь обмеження до трудової діяльності, помірний ступінь обмеження до пересування, легкий ступінь обмеження до самообслуговування, встановлено потребу в отриманні реабілітаційної допомоги у сфері охорони здоров'я, санаторно-курортному лікуванні, соціальній і побутовій реабілітації, професійній і трудовій реабілітації.

Отже, у теперішній час, обґрунтовано підтверджено погіршення стану здоров'я позивача, яке потребує реабілітації.

Відповідач ОСОБА_2 надала суду відзив на позовну заяву, у якому просила суд відмовити в задоволенні позовних вимог. У відзиві зазначила, що факт наявності двох дітей на утриманні не є безумовною та достатньою підставою для зменшення розміру аліментів без належного доведення зміни матеріального чи сімейного стану позивача у гірший бік, що істотно впливає на його здатність сплачувати аліменти у встановленому розмірі. Жодних належних та допустимих доказів свого фактичного матеріального стану, а також його погіршення або істотної зміни у порівнянні з моментом ухвалення попереднього рішення суду, позивачем не надано. Позивач не довів, що сукупний розмір аліментів та витрати, якщо такі здійснюються на другу дитину, перевищує його можливість забезпечувати потреби дітей та що залишення розміру аліментів незмінним призведе до несправедливого/непомірного обтяження. Позивачем не надано доказів суттєвого зменшення доходів позивача після встановлення інвалідності, яке б робило неможливою сплату аліментів у встановленому розмірі. Позивач не надав жодного доказу, що він через встановлення інвалідності потребує значних затрат на лікування та реабілітацію. Зазначила, що у неї істотно погіршився стан здоров'я, вона перебуває на «Д» обліку та має захворювання хребта та коліна. У неї погіршилось матеріальне становище, у зв'язку з руйнуванням представниками військових формувань російської федерації належної їй на праві власності квартири та оренди житлового приміщення, окрім цього вона є внутрішньо переміщеною особою.

II. Заяви, клопотання позивача та відповідача.

В судовому засіданні позивач ОСОБА_1 та його представник - адвокат К.А. Ляшенко підтримали позовні вимоги у повному обсязі та просили їх задовольнити, посилаючись на обставини, викладені у позовній заяві та у відповіді на відзив.

В судовому засіданні відповідач ОСОБА_2 позовні вимоги позивача не визнала, просила відмовити у задоволенні позовної заяви, посилаючись на обставини, викладені у відзиві на позовну заяву та у запереченнях.

III. Процесуальні дії по справі.

Ухвалою суду від 05 листопада 2025 року відкрито провадження по справі та справу призначено в порядку спрощеного позовного провадження.

Ухвалою суду від 06 лютого 2026 року здійснено перехід з розгляду в порядку спрощеного провадження цивільної справи до розгляду справи за правилами загального позовного провадження.

Ухвалою суду від 06 лютого 2026 року закрито підготовче провадження та призначено справу до розгляду по суті.

Вислухавши позивача, представника позивача, відповідача, вивчивши матеріали цивільної справи, дослідивши надані суду докази, суд вважає позовні вимоги такими, що підлягають частковому задоволенню.

IV. Фактичні обставини, встановлені судом, зміст спірних правовідносин з посиланням на докази.

Відповідно до актового запису про шлюб № 358, складеного 02.09.2011 року відділом державної реєстрації актів цивільного стану по м.Красноармійську Красноармійського міськрайонного управління юстиції у Донецькій області, вбачається що ОСОБА_1 та ОСОБА_8 зареєстрували шлюб 02.09.2011 року (а.с.14-15).

Згідно свідоцтва про народження, серії НОМЕР_1 , вбачається, що сторони по справі ОСОБА_1 та ОСОБА_2 мають малолітню дитину ОСОБА_3 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , актовий запис №181 (а.с.19).

Рішенням Красноармійського міськрайонного суду Донецької області від 15 липня 2021 року по справі №235/2916/21 шлюб між ОСОБА_1 та ОСОБА_2 розірвано (а.с.16-18, 93-94).

Відповідно до довідки від 05.09.2024 № 3525-5003433958 про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи вбачається, що ОСОБА_1 є внутрішньо переміщеною особою (а.с.13).

Відповідно до довідки від 20.12.2022 № 1208-5002431998 про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи вбачається, що ОСОБА_2 є внутрішньо переміщеною особою.

Відповідно до довідки від 20.12.2022 № 1208-5002432028 про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи вбачається, що ОСОБА_3 є внутрішньо переміщеною особою.

Судовим наказом Красноармійського міськрайонного суду Донецької області від 16 жовтня 2019 року по справі № 235/7140/19 стягуються з ОСОБА_1 на користь ОСОБА_2 аліменти на утримання неповнолітньої дитини ОСОБА_3 , ІНФОРМАЦІЯ_3 , у розмірі 1/4 частини всіх видів заробітку (доходу) щомісячно, але не менше 50% прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку та не більше десяти прожиткових мінімумів на дитину відповідного віку, починаючи з 11 жовтня 2019 року і до досягнення дитиною повноліття (а.с.91-92).

03 серпня 2021 року постановою головного державного виконавця Покровського міськрайонного відділу державної виконавчої служби Східного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м.Харків)

Клімовою Р.Д. про відкриття виконавчого провадження відкрито ВП № 66359902 по примусовому виконанню судового наказу №235/7140/19, виданого Красноармійським міськрайонним судом Донецької області від 16 жовтня 2019 року (а.с.21-22).

Відповідно до свідоцтва про шлюб, серії НОМЕР_2 , ОСОБА_1 зареєстрував шлюб з ОСОБА_9 ІНФОРМАЦІЯ_4 , актовий запис №150 (а.с.23).

Відповідно до довідки від 05.09.2024 № 3525-5003434033 про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи вбачається, що ОСОБА_5 є внутрішньо переміщеною особою (а.с.27).

Згідно свідоцтва про народження, серії НОМЕР_3 , вбачається, що позивач ОСОБА_1 є батьком ОСОБА_6 , ІНФОРМАЦІЯ_2 , матір'ю зазначена ОСОБА_5 (а.с.28).

Відповідно до заяви ОСОБА_5 від 27.10.2025 року вбачається, що вона підтверджує, що її чоловік ОСОБА_1 фактично утримує їх спільну дитину. Чоловік, як батько, забезпечує дитину усім необхідним, зокрема закупає дитячі суміші, засоби догляду, підгузки, дитячий одяг; придбає дитячі меблі, ванночки, коляски, ліжечка, інші необхідні речі; створює комфортні умови проживання та гігієни, тощо. Зазначила, що аліменти на дитину вона не отримує, оскільки батько виконує свої обов'язки добровільно та в повному обсязі, проживає з ними та бере активну участь у щоденному догляді за дитиною (а.с.30).

Згідно довідки №01-45/331, наданої 05.12.2025 р. директором Початкової школи №4 Покровської міської ради Донецької області Д.Швидкіною, вбачається, що ОСОБА_5 тимчасово не виконує трудові обов'язки у зв'язку з перебуванням у відпустках: відпустка по вагітності та пологах: з 01.07.2025 по 03.11.2025 та з 04.11.2025 по 17.11.2025; частинами щорічних відпусток. З 25.12.2025 року буде оформлено відпустку по догляді за дитиною до досягнення нею трирічного віку (а.с.69).

ОСОБА_1 на підтвердження забезпечення дитини долучив до матеріалів справи квитанції на оплату (а.с.32-44).

ОСОБА_1 має проблеми зі здоров'ям, у зв'язку з чим проходив стаціонарне лікування, що підтверджується випискою із медичної карти амбулаторного (стаціонарного) хворого КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Дніпровського району м.Києва» від 19.09.2025; випискою № 309 із медичної карти амбулаторного (стаціонарного) хворого; магнітно-резонансної томографії від 27.09.2024 (а.с.116-120).

Відповідно до витягів з рішення експертної команди з оцінювання повсякденного функціонування особи, що надсилається до районних (міських) територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, органів Служби безпеки України, відповідних підрозділів розвідувальних органів № 53/25/1090/ВТ від 08.10.2025 року та № 53/25/1516/В від 12.12.2025 року вбачається, що з 01.08.2025 ОСОБА_7 встановлено III групу інвалідності, причина інвалідності нещасний випадок на виробництві (трудова каліцтво чи інше ушкодження здоров'я). Згідно огляду та наданих медичних документів, прийняте рішення про встановлення третьої групи інвалідності та 55% (5% з 11.01.2016, 50% 28.12.2019) трудове каліцтво терміном на три роки (а.с.45-46, 106-109).

Рекомендаціями, які є частиною індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю № 53/25/1090/І від 08.10.2025 та № 53/25/1516/І від 12.12.2025р. встановлено помірний ступінь обмеження до трудової діяльності, помірний ступінь обмеження до пересування, легкий ступінь обмеження до самообслуговування, встановлено потребу в отриманні реабілітаційної допомоги у сфері охорони здоров'я, санаторно-курортному лікуванні, соціальній і побутовій реабілітації, професійній і трудовій реабілітації (а.с.47-50, 110-113).

В матеріалах справи містяться листи Відділу обслуговування громадян №6 (сервісний центр) управління обслуговування громадян Головного управління Пенсійного фонду в Донецькій області № 0500-0209-8/117658 від 07.11.2025; № 0500-0209-8/119926 від 11.11.2025; № 0500-0209-8/124590 від 18.11.2025; № 57044-52140/Г-02/8-0500/25 від 11.12.2025; № 58292-53432/Г-02/8-0500-25 від 17.12.2025; постанова

№ 1504159824/1504159824-2025-2 від 08.11.2025 про відмову у здійсненні страхових виплат/наданні соціальних послуг; постанови № 1504159824/1504159824-2025-3 від 12.11.2025 про відмову у здійсненні страхових виплат/наданні соціальних послуг (а.с.121-129).

Відповідно до витягу з Єдиного реєстру досудових розслідувань (номер кримінального провадження: 12025121010002547; дата реєстрації провадження: 21.10.2025) вбачається, що 20.10.2025 до ЧЧ Кропивницького РУП ГУНП в Кіровоградській області надійшла заява від ОСОБА_1 про те, що приблизно 25.08.2025 року внаслідок повномасштабного вторгнення рф на територію України, шляхом ракетного обстрілу було зруйновано його квартиру за адресою: АДРЕСА_1 . Даний факт також підтверджується повідомленням про пошкоджене або втрачене нерухоме майно та заявою на отримання компенсації на відновлення окремих категорій зруйнованих об'єктів нерухомого майна (а.с.146, 162, 167-168).

Відповідно до витягу з Єдиного реєстру досудових розслідувань (номер кримінального провадження: 12025121010002546; дата реєстрації провадження: 21.10.2025) вбачається, що 20.10.2025 до ЧЧ Кропивницького РУП ГУНП в Кіровоградській області надійшла заява від ОСОБА_1 про те, що приблизно 28.08.2025 року внаслідок повномасштабного вторгнення рф на територію України, шляхом ракетного обстрілу було зруйновано його квартиру за адресою: АДРЕСА_2 . Даний факт також підтверджується повідомленням про пошкоджене або втрачене нерухоме майно та заявою на отримання компенсації на відновлення окремих категорій зруйнованих об'єктів нерухомого майна (а.с.152, 161, 165-166).

Відповідно до витягу з Єдиного реєстру досудових розслідувань (номер кримінального провадження: 12025121010001037; дата реєстрації провадження: 23.04.2025) вбачається, що 22.04.2025 до ЧЧ Кропивницького РУП ГУНП в Кіровоградській області надійшла заява від ОСОБА_5 про те, що внаслідок вторгнення рф на територію України та постійних обстрілів, пошкоджено квартиру заявниці за адресою: АДРЕСА_3 . Даний факт також підтверджується повідомленням про пошкоджене або втрачене нерухоме майно (а.с.154, 163).

Згідно договору оренди житлового приміщення, укладеного 18 травня 2024 року між Орендодавцем та Орендарем (ОСОБА_1), вбачається, що ОСОБА_1 орендував квартиру. Орендна плата: 8000,00 грн. (а.с.160).

Відповідно до довідки, наданої 23.12.2025р. Покровським міськрайонним відділом державної виконавчої служби у Покровському районі Донецької області Східного міжрегіонального управління Міністерства юстиції, вбачається, що за даними Автоматизованої системи виконавчих проваджень (ВП №66359902) аліменти утримуються із пенсії боржника. Станом на 01.01.2026 заборгованість по аліментам відсутня.

Відповідно до довідки, наданої 02.01.2026р. Покровським міськрайонним відділом державної виконавчої служби у Покровському районі Донецької області Східного міжрегіонального управління Міністерства юстиції, вбачається, що за даними Автоматизованої системи виконавчих проваджень (ВП №66359902) аліменти утримуються із пенсії та страхових виплат боржника. Станом на 01.01.2026 заборгованість по аліментам відсутня.

Згідно характеристики №01-45/333, наданої 05.12.2025 р. Початковою школою №4 Покровської міської ради Донецької області, вбачається, що ОСОБА_3 є випускником Початкової школи №4 Покровської міської ради Донецької області. Навчався у закладі з 1 по 4 клас та 30 травня 2025 року отримав свідоцтво про здобуття початкової школи (а.с.84).

Згідно довідки №01-45/332, наданої 05.12.2025 р. директором Початкової школи №4 Покровської міської ради Донецької області Д.Швидкіною, вбачається, що всі питання, пов'язані з навчанням дитини, її відвідуванням, успішністю та організацією освітнього процесу, обговорювалися закладом освіти виключно з матір'ю ОСОБА_3 .. Офіційні звернення, заяви та комунікації від батька, ОСОБА_1 щодо навчання дитини у закладі відсутні (а.с.85).

Згідно довідки № 309, наданої 11.12.2025р. директором Комунального закладу «Дитячо-юнацька спортивна школа №4» Кам'янської міської ради - О.Кірта, вбачається, що ОСОБА_3 дійсно відвідує навчально-тренувальні заняття у відділенні тхеквондо в Комунальному закладі «Дитячо-юнацька спортивна школа № 4» Кам'янської міської ради з 01.09.2024 року. Протягом всього навчально-тренувального процесу всі питання дитини, пов'язані з участю у змаганнях, придбанні спеціального захисного обладнання, участь дитини в атестаціях на кольорові пояси, інші організаційні питання відбуваються за рахунок матері дитини ОСОБА_2 . Офіційні звернення, заяви та комунікації від батька, ОСОБА_1 щодо тренувань та участі у змаганнях ОСОБА_10 в дитячо-юнацькій спортивній школі №4 відсутні (а.с.86).

Згідно довідки № 201, наданої 17.12.2025 р. директором Комунального закладу «Гімназія № 12» Кам'янської міської ради А.Запорожець, вбачається, що ОСОБА_3 є учнем 5 класу Комунального закладу «Гімназія №12» Кам'янської міської ради. За період навчання в закладі з 01.09.2025 всі питання, пов'язані з участю у громадському житті гімназії та організацією освітнього процесу дитини вирішувалися тільки матір'ю хлопця. Батько до закладу не з'являвся, з учителями не спілкувався, батьківські збори не відвідував, участі у громадському житті гімназії не приймав.

Відповідно до висновку оцінки потреб сім'ї, наданого 18.12.2025 року завідувачем відділу соціальної роботи із сім'ями, дітьми та молоддю, які належать до вразливих груп населення ОСОБА_11 , вбачається, що у дитини ОСОБА_3 наявні ознаки психологічної травми, стан задоволення потреб дитини задовільний, дитина забезпечена всім необхідним.

Згідно довідок №01/1501 та №02/1501, наданих 15.01.2026р. директором ТОВ «Спортивний комплекс «Здорове життя» Р.Сіліним, вбачається, що ОСОБА_3 відвідує тренувальні заняття з тренером в СК «Здорове життя» (СК «Дніпровець») з плавання. Вартість дитячого абонементу (4 відвідування) складає 400,00 грн. та послуги тренера з плавання 200,00 грн. за одне тренування.

Відповідно до рішення виконавчого комітету Кам'янської міської ради Дніпропетровської області №28 від 21.01.2026 року, вбачається, що виконавчий комітет міської ради вирішив надати малолітній дитині ОСОБА_3 статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів.

Також, в матеріалах справи містяться: консультаційний висновок спеціаліста № 888191, наданий 16.12.2025 року КНТ «РМЦРЗ» ДОР», відповідно до якого вбачається, що ОСОБА_3 встановлений діагноз: посттравматичний стресовий розлад; консультаційний висновок спеціаліста №888635, наданий 16.12.2025 року КНТ «РМЦРЗ» ДОР», відповідно до якого вбачається, що ОСОБА_3 встановлений діагноз: м'язево-тонічний синдром на тлі ДСТ та астено-невротичного синдрому; консультаційний висновок спеціаліста № 888496, наданий 16.12.2025 року КНТ «РМЦРЗ» ДОР», відповідно до якого вбачається, що ОСОБА_3 встановлений діагноз: аномалія постави. Кіфосколіотична постава. Набута деформація грудної клітки. Люмбалгія; консультаційний висновок спеціаліста № 2121668997, наданий 17.07.2024 року КНТ «РМЦРЗ» ДОР», відповідно до якого вбачається, що ОСОБА_3 встановлений діагноз: аномалія постави. Кіфосколіотична постава. Плоско-вальгусні ступні; консультаційний висновок спеціаліста № 888338, наданий 16.12.2025 року КНТ «РМЦРЗ» ДОР», відповідно до якого вбачається, що ОСОБА_3 встановлений діагноз: зовнішній отит при бактеріальних інфекціях; огляд педіатра, наданого 23.12.2025 року КНП КМР «Центр первинної медико-санітарної допомоги № 3», відповідно до якого вбачається, що ОСОБА_3 встановлений діагноз: аномалія постави. Кіфосколіотична постава. Набута деформація хребта. Люмбалгія; консультаційний висновок спеціаліста № 888023, наданий 16.12.2025 року КНТ «РМЦРЗ» ДОР», відповідно до якого вбачається, що ОСОБА_3 встановлений діагноз: порушення акомодатції обох очей, гіперметропія фізіологічна сл ст обох очей.

Відповідно до витягу з Єдиного реєстру досудових розслідувань (номер кримінального провадження: 12025041160001552; дата реєстрації провадження: 01.11.2025) вбачається, що 31.10.2025 до Кам'янського РУП звернулась ОСОБА_2 із заявою про те, що невідомі особи, а саме представники військових формувань російської федерації, порушують закони та звичаї війни, передбачені міжнародним правом, в результаті чого була зруйнована належна їй на праві приватної власності квартира, розташована за адресою: АДРЕСА_4 (а.с.88).

06 грудня 2025 року у Центрі надання адміністративних послуг м.Кам'янське було зареєстровано повідомлення від ОСОБА_2 про пошкоджене майно. Об'єкт нерухомості квартира за адресою: АДРЕСА_4 . Згідно з оцінкою збитків майно знищено повністю, внаслідок обстрілу з боку рф 25.08.2025 року о 10:13 год. (а.с.87).

Згідно договору оренди житлового приміщення (квартири), укладеного 05 жовтня 2024 року між Орендодавцем та Орендарем (ОСОБА_2), вбачається, що ОСОБА_2 орендує квартиру, розташовану за адресою: АДРЕСА_5 . Орендна плата: 4500,00 грн. (а.с.89-90).

Відповідно до довідки № 15, наданої 08.12.2025р. Амбулаторією № 1 загальної практики-сімейної медицини Комунального підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Покровської міської ради Донецької області, вбачається, що ОСОБА_2 знаходиться на Д обліку з діагнозом: хронічний аутоімунний тиреоїдит; гіпотиреоз (а.с.95).

ОСОБА_2 на підтвердження забезпечення ОСОБА_3 долучила до матеріалів справи копії квитанцій.

V. Норми права, які застосовує суд, мотиви їх застосування.

Стаття 15 Цивільного кодексу України закріплює право кожної особи на захист свого цивільного права у разі його порушення, невизнання або оспорювання.

У частині першій статті 3 Конвенції про права дитини від 20 листопада 1989 року, ратифікованої постановою Верховної Ради України від 27 лютого 1991 року № 789-ХІІ (далі - Конвенція про права дитини) визначено, що в усіх діях щодо дітей, незалежно від того, здійснюються вони державними чи приватними установами, що займаються питаннями соціального забезпечення, судами, адміністративними чи законодавчими органами, першочергова увага приділяється якнайкращому забезпеченню інтересів дитини.

Відповідно до частин першої та другої статті 27 Конвенції про права дитини держава визнає право кожної дитини на рівень життя, необхідний для фізичного, розумового, духовного, морального і соціального розвитку дитини. Батьки або інші особи, які виховують дитину, несуть основну відповідальність за забезпечення в межах своїх здібностей і фінансових можливостей умов життя, необхідних для розвитку дитини.

Згідно зі статтею 141 СК України мати, батько мають рівні права та обов'язки щодо дитини, незалежно від того, чи перебували вони у шлюбі між собою. Розірвання шлюбу між батьками, проживання їх окремо від дитини не впливає на обсяг їхніх прав і не звільняє від обов'язків щодо дитини.

Відповідно до статей 150, 180 СК України батьки зобов'язані піклуватися про здоров'я дитини, її фізичний, духовний та моральний розвиток, забезпечити здобуття дитиною повної загальної середньої освіти, матеріально утримувати дитину до повноліття.

Згідно з положеннями статті 181 СК України способи виконання батьками обов'язку утримувати дитину визначаються за домовленістю між ними. За домовленістю між батьками дитини той із них, хто проживає окремо від дитини, може брати участь у її утриманні в грошовій і (або) натуральній формі. За рішенням суду кошти на утримання дитини (аліменти) присуджуються у частці від доходу її матері, батька або у твердій грошовій сумі за вибором того з батьків або інших законних представників дитини, разом з яким проживає дитина.

Частина третя статті 181 СК України визначає, що за рішенням суду кошти на утримання дитини (аліменти) присуджуються у частці від доходу її матері, батька і (або) у твердій грошовій сумі.

Сплата аліментів за рішенням суду є одним зі способів виконання обов'язку утримувати дитину тим з батьків, хто проживає окремо від дитини (постанови Верховного Суду від 29 серпня 2024 року в справі № 759/14761/22, від 19 грудня 2022 року в справі № 643/3223/21 та ін.).

Одним із основних прав дитини є право на утримання, яке кореспондується з конституційним обов'язком батьків утримувати дітей до їх повноліття та знайшло своє закріплення у СК України.

Стягнення аліментів на дитину є одним із способів захисту інтересів дитини, забезпечення одержання нею коштів, необхідних для її життєдіяльності.

Відповідно до частини третьої статті 181 СК України за рішенням суду кошти на утримання дитини (аліменти) присуджуються у частці від доходу її матері, батька і (або) у твердій грошовій сумі.

У частині першій статті 192 СК України передбачено, що розмір аліментів, визначений за рішенням суду або за домовленістю між батьками, може бути згодом зменшено або збільшено за рішенням суду за позовом платника або одержувача аліментів у разі зміни матеріального або сімейного стану, погіршення або поліпшення здоров'я когось із них та в інших випадках, передбачених цим Кодексом.

Враховуючи зміст статей 181, 192 СК України, розмір аліментів, визначений рішенням суду, не вважається незмінним. У зв'язку із значним покращенням матеріального становища платника аліментів матір дитини може подати до суду заяву про збільшення розміру аліментів. Значне погіршення матеріального становища батька може бути підставою для його вимоги про зменшення розміру аліментів.

Подібний правовий висновок викладено у постановках Верховного Суду від 12 березня 2025 року в справі № 522/8836/23, від 27 листопада 2024 року в справі № 613/1404/23 та ін.

Відповідно до частини третьої статті 12 ЦПК України кожна сторона повинна довести обставини, які мають значення для справи і на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених цим Кодексом.

Засада змагальності сторін у судовому процесі є однією з ключових принципів правосуддя. Вона передбачає, що судовий процес є своєрідним полем змагання між сторонами - позивачем і відповідачем у цивільних справах. Головною метою цього принципу є забезпечення справедливості та об'єктивності судового процесу. Змагальність сторін у судовому процесі дозволяє кожній стороні активно захищати свої права та інтереси. Сторони мають можливість представляти свідчення, докази та аргументи на підтримку своєї позиції перед судом. Суд, зі своєї сторони, має завдання ретельно розглянути всі аргументи та докази від обох сторін та прийняти об'єктивне рішення на підставі закону (постанова Верховного Суду 07 серпня 2024 року в справі № 725/5693/21, від 21 червня 2024 року в справі № 134/743/22).

Принцип змагальності забезпечує повноту дослідження обставин справи та покладає тягар доказування на сторони. Водночас цей принцип не створює для суду обов'язок вважати доведеною та встановленою обставину, про яку стверджує сторона. Таку обставину потрібно доказувати так, аби реалізувати стандарт більшої переконливості, за яким висновок про існування стверджуваної обставини з урахуванням поданих доказів видається вірогіднішим, ніж протилежний. Тож певна обставина не може вважатися доведеною, допоки інша сторона її не спростує (концепція негативного доказу), оскільки за такого підходу принцип змагальності втрачає сенс (див. постанову Великої Палати Верховного Суду від 18 березня 2020 року в справі № 129/1033/13-ц).

У частинах першій-третьій статті 89 ЦПК України передбачено, що суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному, об'єктивному та безпосередньому дослідженні наявних в справі доказів. Жодні докази не мають для суду заздальгідь встановленої сили. Суд оцінює належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а також достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності. Суд надає оцінку як зібраним в справі доказам в цілому, так і кожному доказу (групі однотипних доказів), який міститься в справі, мотивує відхилення або врахування кожного доказу (групи доказів).

Звертаючись до суду з позовом про зміну (зменшення) розміру аліментів, позивач посилався на те, що у нього змінився сімейний стан, оскільки ІНФОРМАЦІЯ_5 у нього народилась друга дитина ОСОБА_6 ; окрім цього у нього змінився у сторону погіршення матеріальний стан, оскільки йому 01.08.2025р. встановлена інвалідність III групи, він потребує лікування та реабілітації. Крім того, на його утриманні перебуває його дружина ОСОБА_5 , яка перебуває у декретній відпустці.

Суд вважає вказані обставини такими, що підтверджують зміну сімейного стану позивача та стану здоров'я позивача, яка впливає на здатність позивача сплачувати аліменти у раніше визначеному розмірі.

При цьому суд враховує, що дитина сторін також має проблеми зі здоров'ям та потребує значних коштів на своє утримання, тому зменшення аліментів до 1/6 частини приведе до дестабілізації гармонійного та стабільного розвитку дитини. Отже суд приходить до висновку про часткове задоволення позову, а саме зменшення розміру аліментів на утримання дитини з 1/4 до 1/5 частки заробітку (доходу) щомісячно, що відповідатиме загальним засадам регулювання сімейних відносин справедливості, добросовісності та розумності.

Суд враховує позицію Європейського суду з прав людини, сформовану, зокрема, у справах «Салов проти України» (заява № 65518/01, пункт 89), «Проніна проти України» (заява № 63566/00, пункт 23) та «Серявін та інші проти України» (заява № 4909/04, пункт 58), за якою принцип, пов'язаний з належним здійсненням правосуддя, передбачає, що в рішеннях судів та інших органів з вирішення спорів мають бути належно зазначені підстави, на яких вони ґрунтуються; хоча пункт 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 року зобов'язує суди обґрунтовувати свої рішення, його не можна тлумачити як такий, що вимагає детальної відповіді на кожен аргумент; міра, до якої суд має виконати обов'язок щодо обґрунтування рішення, може бути різною залежно від характеру рішення (див. рішення в справі «Руїс Торіха проти Іспанії» (Ruiz Torija v. Spain), пункт 29).

VI. Розподіл судових витрат.

На підставі ст.141 ЦПК України, суд вважає необхідним стягнути сплачений позивачем судовий збір у розмірі 1211,20 грн. з відповідача на користь позивача.

Керуючись ст. ст. 141, 150, 180, 181, 192 СК України, ст.ст. 12, 76-78, 80, 89, 141, 247, 268, 272, 273, 354, 355 ЦПК України, суд, -

у х в а л и в:

Позовні вимоги ОСОБА_1 до ОСОБА_2 про зменшення розміру аліментів, **задовольнити частково.**

Зменшити розмір аліментів, який стягується з ОСОБА_1 (ІНФОРМАЦІЯ_6 , РНОКПП НОМЕР_4 , адреса реєстрації: АДРЕСА_1 ; фактична адреса проживання: АДРЕСА_6) на користь ОСОБА_2 (ІНФОРМАЦІЯ_7 , РНОКПП - НОМЕР_5 , адреса реєстрації: АДРЕСА_4 ; фактична адреса проживання: АДРЕСА_5) на утримання дитини: ОСОБА_3 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , відповідно до судового наказу Красноармійського міськрайонного суду Донецької області від 16 жовтня 2019 року у справі №235/7140/19 з розміру 1/4 частини з усіх видів заробітку (доходу) на 1/5 частину з усіх видів заробітку (доходу), щомісячно, але не менше 50 % прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку, та не більше десяти прожиткових мінімумів на дитину відповідного віку, починаючи з дня набрання даним рішенням суду законної сили та до досягнення дитиною повноліття.

В іншій частині позовних вимог, **відмовити.**

Стягнути з ОСОБА_2 судовий збір в розмірі 1211 (одна тисяча двісті одинадцять) грн. 20 коп. на користь ОСОБА_1 .

Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом тридцяти днів безпосередньо до суду апеляційної інстанції, тобто до Дніпровського Апеляційного суду.

Якщо в судовому засіданні було проголошено скорочене (вступну та резолютивну частини) судове рішення або якщо розгляд справи (вирішення питання) здійснювався без повідомлення (виклику) учасників справи, зазначений строк обчислюється з дня складення повного судового рішення.

Учасник справи, якому повне рішення суду не були вручені у день його проголошення або складення, має право на поновлення пропущеного строку на апеляційне оскарження, якщо апеляційна скарга подана протягом тридцяти днів з дня вручення йому повного рішення суду.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови суду апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Відомості сторін:

Позивач ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_6 , РНОКПП НОМЕР_4 , адреса реєстрації: АДРЕСА_1 ; фактична адреса проживання: АДРЕСА_6

Відповідач ОСОБА_2 , ІНФОРМАЦІЯ_7 , РНОКПП - НОМЕР_5 , адреса реєстрації: АДРЕСА_4 ; фактична адреса проживання: АДРЕСА_5 .

Суддя Похваліта С. М.